

ANNEX I. MARC DE REFERÈNCIA DEL PLA D'INCLUSIÓ I COHESIÓ SOCIAL D'ALAUQUÀS.

El Pla d'Inclusió i Cohesió Social del municipi d'Alaquàs emana dels marcs legislatius i en matèria d'inclusió social que trobem a Europa, Espanya i la nostra pròpia Comunitat Autònoma.

És per això que utilitzarem aquest annex per a realitzar una revisió d'aquests, tot i que a grans trets.

1. MARC DE REFERÈNCIA INTERNACIONAL

El primer que hem de remarcar és que en aquest Pla d'Inclusió i Cohesió Social del municipi d'Alaquàs hem realitzat un repàs a tots els tractats internacionals que han sigut subscrits per Espanya, igual que als convenis, els plans, les estratègies, les recomanacions i les resolucions de Nacions Unides, però sobretot, s'ha tingut especial cura amb tot el que fa referència al sistema internacional de protecció dels drets humans. Per tot això, podem indicar que citarem aquells que ens han semblat més rellevants, tot i que som conscients que existeixen moltes altres:

- La Declaració Universal de Drets Humans (1948).
- La Convenció Internacional sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació racial (1965).
- El Pacte Internacional de drets econòmics, socials i culturals (1966).
- El Pacte Internacional de drets civils i polítics (1966) i el seu protocol facultatiu. La Convenció contra la tortura i altres tractes o penes cruels, inhumans o degradants (1984).
- La Convenció de Nacions Unides de Drets de la Infància (1989) i els seus protocols facultatius (2000).
- Els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni de les Nacions Unides. Aquests són huit propòsits de desenvolupament humà fixats l'any 2000, als quals els 189 països membres de les Nacions Unides van acordar arribar l'any 2015. Aquests huit objectius eren els següents:

Objectiu 1: Eliminar la pobresa extrema i la fam.

Objectiu 2: Aconseguir l'ensenyament primari universal.

Objectiu 3: Promoure la igualtat entre els gèneres i l'autonomia de la dona.

Objectiu 4: Reduir la mortalitat infantil.

Objectiu 5: Millorar la salut materna.

Objectiu 6: Combatre el VIH/SIDA, el paludisme i altres malalties.

Objectiu 7: Garantir la sostenibilitat del medi ambient.

Objectiu 8: Fomentar una associació mundial per al desenvolupament.

L'any 2015 es realitza una avaluació dels assoliments aconseguits, a més d'una actualització i desenvolupament de la llista d'objectius, que passen a dir-se Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), i que ara són dèsset, dels quals és interessant destacar els següents:

- Posar fi a la pobresa en totes les seues formes a tot el món.
 - Posar fi a la fam, aconseguir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició i promoure l'agricultura sostenible.
 - Garantir una vida sana i promoure el benestar en totes les edats.
 - Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida.
 - Aconseguir la igualtat entre els gèneres i apoderar a totes les dones i les xiquetes.
- La Convenció Internacional sobre la protecció dels drets de tots els treballadors migratoris i dels seus familiars (1990).
 - La Convenció Internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat (2006).
 - La Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (1979) i del seu protocol facultatiu (1999).
 - Les recomanacions del Comité per a l'Eliminació de la Discriminació contra la Dona 2009.
 - Les recomanacions del Comité de Drets de la Infància de Nacions Unides a Espanya 2010.

- Les recomanacions del Comitè de Nacions Unides sobre els Drets de la Infància.

2. MARC DE REFERÈNCIA EUROPEU

Podem afirmar que són quatre, els documents que van plantejar el desplegament de polítiques contra la pobresa i l'exclusió social, possibilitant amb ells una garantia dels drets cívics i socials fonamentals per a la construcció d'una ciutadania europea plena. Aquests quatre documents són:

- La Carta Social Europea de 1961.
- La Carta dels Drets socials dels Treballadors de 1989.
- El Tractat de Maastricht de 1993.
- El Tractat d'Amsterdam de 1999.

Són tres els programes creats per la Unió Europea per a lluitar contra la pobresa, la durada de la qual va ser la següent: Programa Pobresa 1 (1975-1980), Programa Pobresa **2** (1984-1988) i Programa Pobresa 3 (1989-1994). Posteriorment es realitza la Cimera Especial de Lisboa en 2000 on s'estableixen com a objectius polítics comuns a tots els països membres de la Unió Europea l'eradicació de la pobresa i la lluita contra l'exclusió social.

En 2001 es crea el programa Pobresa 4 o Programa d'acció comunitària per a fomentar la cooperació entre els estats membres per a lluitar contra l'exclusió social, a través del qual es crea l'obligació en tots els estats membres de realitzar plans nacionals d'acció bianuals per a lluitar contra la pobresa i l'exclusió social.

L'any 2005 es renova l'Estratègia de Lisboa que orienta a la creació d'una nova Agenda Social Europea (2005-2010), a més de plantejar l'elaboració de nous objectius i indicadors. Per tot això, es van establir, a través dels plans nacionals d'acció per a la inclusió social (IV Pla, 2006-2008, i V Pla, 2008-2010) nous objectius en la lluita contra la pobresa i l'exclusió social, que es van centrar en combinar el creixement econòmic i benestar social, amb la reducció de les desigualtats i la prevenció de l'exclusió social.

De l'Agenda Social Europea (2006-2010) cal destacar un fet important, que és la creació de la "Plataforma europea contra la pobresa i l'exclusió social: un marc europeu per a la cohesió social i territorial".

Actualment, la Unió Europea continua lluitant contra la pobresa però ara amb una visió més de futur en la seua denominada Estratègia Europea 2020, que va ser aprovada al març de 2010. En aquesta estratègia estableix entre els seus objectius disminuir àmpliament les persones que estan en risc de pobresa i exclusió social, i també inclou metes centrades en l'ocupació o l'educació, com és la reducció de les taxes d'abandó escolar o l'increment de persones entre 30 i 34 anys que tinguen educació superior.

L'Estratègia Europea 2020 planteja tres prioritats en matèria de creixement:

- Creixement intel·ligent, el qual suposa el desenvolupament d'una economia basada en el coneixement i la innovació.
- Creixement sostenible, que es basa en la promoció d'una economia que utilitze més eficaçment els recursos, que siga verda i més competitiva.
- Creixement integrador, amb el qual es fomenta una economia amb un alt nivell d'ocupació que redunde en la cohesió econòmica, social i territorial.

En l'actualitat, els resultats de reducció dels nivells de pobresa no s'han arribat a aconseguir. L'evolució de les mesures i la situació dels països no han derivat cap a menors percentatges de persones afectades per situacions de pobresa, la qual cosa ha suposat que l'horitzó d'avanç dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, fixats al principi per a 2015, s'hagen retardat a l'any 2020.

Per a la Unió Europea és de vital importància aconseguir els Objectius de 2020, per la qual cosa exigeix als seus estats membres la creació de polítiques socials que invertisquen clarament en l'àmbit social, que suposen un suport i suport a les persones, però també al grup de convivència familiar. És per això, que en l'Estratègia Europa 2020 trobem incloses recomanacions contingudes en el "Paquet d'inversió social per al creixement i l'ocupació" que tendeixen a instar als estats a aplicar la seua despesa social de forma més eficient i efectiva, promovent millors pràctiques i oferint una guia per a la inversió social.

Si ens centrem ara en els programes operatius, hem de destacar el Programa Operatiu del Fons d'Ajuda Europea a les Persones Desfavorides (FEAD) i el Fons Social Europeu (per a programes operatius d'inclusió social d'àmbit nacional i autonòmic), els quals tenen com a objectiu principal reduir el nombre de persones en situació o risc de pobresa i exclusió social, i que tenen com a prioritats d'inversió: inclusió activa; integració de comunitats marginades; lluita contra la discriminació i igualtat d'oportunitats; accés a

serveis assequibles, sostenibles i de qualitat, i foment de l'emprenedoria i l'economia social.

I ja, per a finalitzar assenyalem la recomanació del Consell "Invertir en infància: trencar el cicle dels desavantatges" i les últimes recomanacions realitzades pel Consell d'Europa a Espanya respecte del Pla nacional de reformes 2016: "adoptar noves mesures per a millorar la integració en el mercat laboral, centrats en el suport individualitzat i l'enfortiment de l'eficàcia de les mesures de formació".

3. MARC DE REFERÈNCIA ESTATAL

A Espanya s'han llançat per a tot el territori nacional sis plans denominats "Pla nacional d'acció per a la inclusió social del Regne d'Espanya": I Pla nacional 2001-2003; II Pla nacional 2003-2005; III Pla nacional 2005-2006; IV Pla nacional 2006-2008; V Pla nacional 2008-2010 i VI Pla nacional 2013-2016.

En l'últim pla publicat alguns dels objectius i les actuacions plantejats són les següents:

- Enfocament estratègic de la inclusió activa.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1. Impulsar la inclusió sociolaboral a través de l'ocupació de les persones més vulnerables tenint en compte les famílies amb descendents menors d'edat en situació de risc d'exclusió.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2. Garantir un sistema de prestacions que permeten donar suport econòmic a aquelles persones en situació de vulnerabilitat i reduir l'empobriment infantil.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 3. Garantir la prestació d'uns serveis bàsics a tota la població enfocats de forma particular als col·lectius més desfavorits, especialment el cas de serveis socials, educació, sanitat, habitatge i cultura i societat de la informació.

- Atenció dels grups més vulnerables.

Cal destacar com a principals aportacions legislatives dels últims anys a Espanya la creació del Pla de prestacions bàsiques de serveis socials en les corporacions locals i la llei de promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència.

I per a acabar citarem una sèrie de documents de planificació i estratègics que s'han tingut en compte a l'hora d'elaborar el Pla d'Inclusió i Cohesió Social del municipi d'Alaquàs:

- Estratègia espanyola sobre discapacitat 2012-2020.
- Estratègia nacional per a la inclusió social de la població gitana 2012-2020.
- Estratègia d'emprenedoria i ocupació jove 2013-2016.
- Pla nacional d'implantació del Sistema Nacional de Garantia Juvenil.
- Estratègia joventut 2020.
- Agenda Digital a Espanya, 2013.
- Pla estratègic nacional d'infància i adolescència 2013-2016.
- Pla nacional d'acció per a la inclusió social del Regne d'Espanya 2013-2016.
- Catàleg de referència de serveis socials 2013.
- Estratègia nacional per a l'eradicació de la violència contra la dona (2013-2016).
- Estratègia nacional sobre drogues 2009-2016 i Pla d'acció sobre drogues 2013-2016.
- Pla estratègic per a la igualtat d'oportunitats 2014-2016.
- Estratègia espanyola d'activació per a l'ocupació 2014-2016.
- Pla d'acció 2014-2017 per a la igualtat d'homes i dones en la societat de la informació.
- Pla d'acció 2014-2016 de l'Estratègia espanyola de discapacitat 2012-2020.
- Estratègia espanyola de responsabilitat social de les empreses 2014-2020.
- Pla integral de suport a la família 2015-2017.
- Estratègia nacional integral per a persones sense llar (2015-2020).
- Marc d'actuació per a les persones majors. Propostes i mesures per a enfortir l'exercici dels drets de les persones majors 2014.
- II Pla estratègic del tercer sector d'acció social 2013-2016.

4. MARC DE REFERÈNCIA AUTONÒMIC VALENCIÀ

En l'àmbit autonòmic valencià existeix una trajectòria àmplia en el treball per a aconseguir la plena inclusió social. Entre les mesures que s'han vingut adoptant hem de destacar les següents:

- Decret 157/1988, d'11 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual es crea el Pla conjunt d'actuació de barris d'acció preferent.
- Decret 132/1990, de 23 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual es crea el Pla de mesures d'inserció social per a la Comunitat Valenciana.
- Pla per a la inclusió social de la Comunitat Valenciana 2003-2006.
- Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril, per la qual es crea l'Estatut d'Autonomia.
- Llei 4/2012, de 15 d'octubre, de la Generalitat, que incorpora, com una de les seues principals aportacions socials, la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana.
- Pla estratègic d'inclusió social de la Comunitat Valenciana 2006-2008.
- Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat Valenciana, en la qual es regula el sistema de serveis socials en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.
- Pacte autonòmic Valencià contra la pobresa (maig de 2009).

5. MARC DE REFERÈNCIA DEL MUNICIPI D'ALAUQUÀS

En l'àmbit municipal, malgrat que existeix una trajectòria àmplia en el treball per a aconseguir la plena inclusió social, aquesta no s'ha vist descrita en normatives o plans. Malgrat això, són diverses mesures que destacarem com a importants en aquest camp:

- Bases reguladores de la concessió d'ajudes al pagament de l'impost de béns immobles (IBI) de l'habitatge habitual de famílies amb escassos recursos econòmics, 2013.
- Pla General d'Ordenació Urbana d'Alaquàs, 2015.

- Pla Municipal d'accessibilitat integral, 2016.
- Pla d'Igualtat de les empleades i empleats de l'Ajuntament d'Alaquàs, 2017.
- Pla Local d'Infància i Adolescència d'Alaquàs, 2018.
- Ordenança Reguladora de les bases per a la concessió de subvencions destinades al foment de prestacions econòmiques individualitzades en matèria de Serveis Socials (PEISS), 2018.
- Pla Municipal de Drogodependències, 2018.